

ת"פ 56856/05/13 - תביעות צפת נגד אמיר סלפיתי

בית משפט השלום בקריית שמונה

ת"פ 56856-05-13 תביעות צפת נ' סלפיתי

בפני	כב' השופט מורן מרגלית
מבקשים	תביעות צפת
נגד	
משיבים	אמיר סלפיתי

החלטה

עניינה של החלטה זו בטענת הנאשם לפיה, בהתאם להוראות סעיף 158 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: **החסד"פ**), אין לחייבו להשיב לאשמה וכי יש לזכותו כבר בשלב זה מן העבירה אשר יוחסה לו בכתב האישום.

רקע כללי:

כנגד הנאשם הוגש ביום 29.5.13 כתב אישום בו יוחסה לו עבירה של החזקת אגרופן או סכין למטרה לא כשרה, לפי סעיף 186 (א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: **חוק העונשין**).

על פי הנטען בעובדות כתב האישום, ביום 9.3.13 בצומת מחניים, בשעה 10:15 או בסמוך לכך, החזיק הנאשם בתיקו האישי אגרופן ולא הוכיח כי החזיקו למטרה כשרה.

ביום 11.3.14 נשמעה פרשת התביעה, אשר במהלכה העיד עד התביעה מס' 1, רס"ר אדורם טיסון (להלן: **השוטר טיסון**) והוגשו ראיות נוספות אשר סומנו ת/1-ת/4. כמו כן, הוגשה מטעם הנאשם הודעתה של הגב' ספיר מתן תורה, סומנה נ/1.

עם תום פרשת התביעה, טען ב"כ הנאשם כי אין לחייב את הנאשם להשיב לאשמה.

טענות הנאשם:

עמוד 1

טענת הנאשם לפיה אין לחייבו להשיב לאשמה ולזכותו לאלתר מהעבירה אשר יוחסה לו בכתב האישום, נשענת על הטענה כי החיפוש ברכבו, במסגרתו נתפס האגרופן, נערך שלא כדין שכן, עובר לביצוע החיפוש לא היה לשוטרי יסוד סביר לחשוד כי ביצע עבירה בת מעצר או כי הינו מחזיק בחפץ האסור בהחזקה.

עוד נטען, כי אף אם ייקבע כי הייתה לשוטרי סמכות לחפש ברכבו, הרי שאין בכך כדי להביא למסקנה שהחיפוש נעשה כדין שכן, החיפוש לא נערך לאחר ביצוע עיכוב כדין.

טענה נוספת אשר נטענה על ידי הנאשם הינה, כי אין לראות בדברים שנאמרו על ידו משום הסכמה לעריכת החיפוש שכן, כעולה מראיות התביעה השוטרי לא מסר לו הודעה ברוח זו.

לעניין זה, הפנה ב"כ הנאשם להלכה אשר נקבעה לעניין זה במסגרת רע"פ 10141/09 **בן חיים נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים המשפטיים) (להלן: **הלכת בן חיים**) לפיה, יש להבהיר למושא החיפוש כי נתונה לו הזכות לסרב לביצועו של החיפוש וכי סירוב זה לא ייזקף לחובתו.

עוד נטען בהקשר זה, כי המאשימה אף נמנעה מלזמן לעדות שוטרת אשר נכחה במקום ויכולה הייתה לשפוך אור על חילופי הדברים במקום.

האגרופן, אשר הינו הראיה המרכזית עליה מבקשת המאשימה לבסס את הרשעתו של הנאשם הושגה במסגרת חיפוש זה, תוך פגיעה בזכויותיו הבסיסיות של הנאשם.

לפיכך, ובהתאם להלכה אשר נקבעה במסגרת רע"פ 5121/98 **טור' רפאל יששכרוב נ' התובע הצבאי הראשי**, פ"ד ס"א(1) 461 (להלן: **הלכת יששכרוב**), יש להורות על פסילתה של ראיה חפצית זו וכפועל יוצא מכך, אין לחייב את הנאשם להשיב לאשמה.

טענות המאשימה:

לטענת ב"כ המאשימה, דין טענתו של הנאשם לדחייה.

ב"כ המאשימה סקר את עדותו של עד התביעה מס' 1 וציון, כי התנהגותו של הנאשם בעת בדיקת הרישיונות הקימה יסוד סביר לביצוע החיפוש.

לעניין הטענה לפיה החיפוש נערך מבלי שהנאשם עוכב קודם לכן טען ב"כ המאשימה, כי לו היה הנאשם מעוכב קודם לביצוע החיפוש, אזי היה בכך כדי לפגוע בחירותו של הנאשם ללא כל הצדקה.

בכל אופן, כך לטענת ב"כ המאשימה, מדו"ח הפעולה אשר נערך על ידי השוטר עולה, כי הנאשם הביע הסכמתו לביצוע החיפוש ברכב. לעניין זה, הפנה ב"כ המאשימה להודעתה של הגב' ספיר מתן תורה, התומכת בטענה זו.

במצב דברים זה, הרי שיש לחייב את הנאשם להשיב לאשמה.

המסגרת הנורמטיבית:

סעיף 158 לחסד"פ קובע כדלקמן:

"...נסתיימה פרשת התביעה ולא הוכחה האשמה אף לכאורה, יזכה בית המשפט את הנאשם - בין על פי טענת הנאשם ובין מיזמתו - לאחר שנתן לתובע להשמיע את דברו בענין; הוראות סעיפים 182 ו-183 יחולו גם על זיכוי לפי סעיף זה..."

כבר נקבע לא אחת בפסיקה, כי היעדר קיומה של הוכחה לכאורה משמעותה היא שאין בראיות אשר הוגשו על ידי המאשימה כדי לבסס את הרשעתו של הנאשם וזאת, אף אם יינתן בהן אמון מלא וכן, משקל ראייתי מלא (ראה לעניין זה: י' קדמי, "על סדר הדין בפלילים, חלק שני, הליכים שלאחר כתב אישום, א', מהדורה מעודכנת, התשס"ט-2009, בעמ' 1446).

לעניין זה, יפים הדברים אשר נאמרו במסגרת בע"פ 732/76 מדינת ישראל נ' רפאל כחלון, פ"ד לב(1), 170:

"...בית-המשפט לא יטה אוזן קשבת לטענה שלפיה אין להשיב לאשמה אם הובאו ראיות בסיסיות, אם כי דלות, להוכחת יסודותיה של העבירה שפרטיה הובאו בכתב-האישום ראיות בסיסיות לענין זה אין משמען כאמור ראיות שמשקלן והיקפן מאפשר הרשעה על אתר, אלא כדברי בית-המשפט העליון ב-ע"פ 28/49, [1]. הנ"ל, ראיות במידה היוצרת אותה מערכת הוכחות ראשונית, המעבירה את הנטל של הבאת ראיות (להבדיל מנטל השכנוע) מן התביעה לנאשם..."

(שם, עמ' 177-178).

מכל האמור לעיל עולה, כי לצורך הכרעה בטענת "אין להשיב לאשמה" יש לבחון, וזאת מבלי לשקול שיקולי מהימנות או משקל, האם הביאה המאשימה ראיות, אפילו דלות, להוכחת יסודות העבירות המיוחסות לנאשם בכתב האישום.

דין והכרעה:

לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי דין טענת הנאשם לפיה אין לחייבו להשיב לאשמה להידחות ואנמק.

מעיון במסכת הראייתית אשר נפרשה על ידי המאשימה בתיק זה עולה, כי במועד הרלוונטי לכתב האישום, הוקם מחסום משטרתי גלוי בצומת מחניים לצורך בדיקת רישיונות.

אין חולק, כי רכבו של הנאשם נעצר במחסום לצורך זה בלבד.

בעדותו, טען השוטר טיסון כי חשדו התעורר לאחר ששאל את הנאשם ואת הנוסעת שהייתה עמו האם בתוך הרכב מצוי דבר מה האסור להחזקה ולא קיבל תשובה החלטית מהם, והנאשם אף נמנע מליצור עמו קשר עין והראה סימנים של לחץ.

העד ציין, כי ביקש את הסכמתו של הנאשם לביצוע חיפוש ברכב והבהיר לו כי הוא אינו חייב להסכים לעריכת החיפוש.

עוד עולה מעדותו של השוטר, כי הנאשם עוכב לאחר שהאגרוף ומערכת השמע נמצאו ברכבו.

מן האמור עד כאן עולה, כי עובדת מציאתו של האגרוף ברכבו של הנאשם אינה מוטלת בספק כלל ועיקר ומשכך, יש מקום לקבוע כי עלה בידי המאשימה להביא ראיות להוכחת יסודות העבירה נשוא כתב האישום.

המחלוקת בין הצדדים נסבה, כאמור, סביב שאלת חוקיותו של החיפוש במהלכו נתפס האגרוף וכפועל יוצא מכך, שאלת קבילותו של האגרוף כראיה במשפט והשלכת קביעה זו על שאלת דיות הראיות אשר הובאו בשלב זה על ידי המאשימה.

בטרם אפנה לדון בטענות הצדדים לעניין זה, מצאתי לעמוד בקצרה על עקרונותיה של דוקטרינת "הפסילה הפסיקתית" הניצבת בבסיס טיעוני הנאשם.

דוקטרינת הפסילה הפסיקתית עוצבה במסגרת פסק דין בעניין יששכרוב:

"... הנחת המוצא בשאלת קבילותן של ראיות היא זו הנוהגת עימנו מאז ומתמיד, ולפיה ראייה שהיא רלוונטית- קבילה במשפט. עם זאת, לבית המשפט מסור שיקול- דעת לפסול קבילותה של ראייה בפלילים, אם נוכח לדעת כי הראייה הושגה שלא כדין וכי קבלתה במשפט תיצור פגיעה מהותית בזכותו של הנאשם להליך פלילי הוגן החורגת מגדריה של פיסקת ההגבלה. הנה כי כן, בהתאם לדוקטרינה הפסיקתית, פסילת קבילותה של ראייה בפלילים בשל דרך השגתה, תלויה בהתקיימותם של שני תנאים מצטברים: האחד- כי הראייה הושגה שלא כדין; והשני- כי קבלת הראייה במשפט תפגע משמעותית בזכותו של הנאשם להליך הוגן שלא בהתאם לתנאי פיסקת ההגבלה..."

(שם, בעמ' 45).

כעולה מדוקטרינה זו, בעת בחינת קבילותה של ראייה על בית המשפט לערוך איזון בין אינטרס הפרט הבא לידי ביטוי בצורך להגן על זכויות הנאשם והגינותו של ההליך הפלילי ובין ערכים ואינטרסים ציבוריים שונים ובכללם: הגנה על שלום הציבור, זכויות נפגעי עבירה וגילוי האמת.

כן נקבע בעניין יששכרוב, כי בעת ביצוע איזון בין האינטרסים המתנגשים דלעיל, על בית המשפט להתחשב בשלוש קבוצות של שיקולים:

- א. קבוצת השיקולים הראשונה נוגעת לאופייה וחומרתה של אי-החוקיות שהייתה כרוכה בהשגת הראייה.
- ב. קבוצת השיקולים השנייה עניינה במידת ההשפעה של האמצעי הפסול על הראייה שהושגה.
- ג. קבוצת השיקולים השלישית נוגעת להשפעת פסילת הראייה על מלאכת עשיית הצדק וזאת, באמצעות השוואה בין המחיר החברתי שבפסילת הראייה ובין התועלת החברתית שבכך.

ומן הכלל אל הפרט-

בפתח הדברים יצוין, כי הדעת אינה נוחה מאופן פעולות החיפוש אשר בוצעו במסגרת תיק זה ואולם, מן הטעמים עליהם אעמוד להלן, אין בכך כדי להביא לקבלת טענת הנאשם, למצער, בשלב זה.

בטיעוניה, הצביעה המאשימה על שני מקורות סמכות שונים לביצועו של החיפוש אשר במהלכו נתפס האגרוף.

הראשון, הינו החשד הסביר אשר התעורר בליבו של השוטר טיסון אשר ערך את החיפוש ברכבו של הנאשם והשני, הינו הסכמתו של הנאשם לביצועו של החיפוש.

סוגיית כשרותו של חיפוש על גופו או בכליו של אדם ללא צו שיפוטי נידונה באופן מקיף במסגרת עניין בן חיים דלעיל.

בקצירת האומר "אמר, כי בית המשפט הכיר בהסכמתו של חשוד לביצוע חיפוש בכליו או על גופו כמקור סמכות לביצועו של החיפוש, אך זאת, בכפוף לכך כי ההסכמה תהיה "הסכמה מדעת" דהיינו, כי השוטר יבקש את הסכמתו של האדם לביצוע החיפוש, יבהיר לו כי נתונה לו הזכות לסרב לביצוע החיפוש וכן, כי סירוב זה לא יזקק לחובתו (הלכת בן חיים, פסקה 31).

סבורני, כי בשלב זה לא ניתן לקבוע כי הסכמתו של הנאשם לביצוע החיפוש לא ניתנה מדעת בהתאם לתנאים אשר נקבעו במסגרת הלכת בן חיים ואנמק.

בדו"ח הפעולה אשר ערך השוטר טיסון צוין כי: "...שאלתי אם אני יכול לערוך חיפוש ברכב והוספתי כי אין הם

חייבים להסכים לחיפוש ואת ההשלכות לכך... על דברים אלה חזר השוטר טיסון במסגרת עדותו בפניי (עמ' 6, שורות 8-17).

אכן, עיון מדוקדק בדבריו של השוטר טיסון מעלים ספק לעניין סוגיית הבהרת נפקות סירובו של הנאשם לביצוע החיפוש שכן, כך לדבריו, ציין הוא בפני הנאשם את ההשלכות העלולות לנבוע מסירובו לביצוע החיפוש אך לא פירט מהן השלכות אלה.

עם זאת, סבורני כי לנוכח השלב הדיוני בו מצוי תיק זה, די בדברים אלה כדי ליצור מערכת ראיות ראשונית אשר די בה כדי להביא לדחיית טענת הנאשם לפיה אין לחייבו להשיב לאשמה.

יצוין, כי טענת הנאשם לעניין אי זימונה של השוטרת אשר נכחה במקום ויכולה הייתה לשפוך אור על חילופי הדברים לעניין זה, אין בה כדי לשנות ממסקנתי זו.

יוער, כי התמונה הראייתית המצויה בשלב זה בפני בית המשפט איננה שלמה שכן, טרם נשמעה התייחסות מפורטת מטעם הצדדים לשאלת קיומם של שאר השיקולים הנדרשים לצורך הכרעה בשאלת תחולת כלל הפסילה הפסיקתי בענייננו שכן, שאלת הפגמים אשר יתכן ונפלו בפעולות המאשימה הינן אך נדבך אחד לתחולתו של כלל זה.

אין בידי לקבל את טענת ב"כ הנאשם ולפיה, אף אם הוצגו ראיות להסכמה מצד הנאשם לביצוע החיפוש הרי, שהחיפוש נעשה עובר לעיכוב הנאשם בניגוד להוראות סעיפים 71 ו-72 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה- מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: **חוק המעצרים**).

סעיף 71 (א) לחוק המעצרים קובע כדלקמן:

"היה לשוטר יסוד סביר לחשד שבוצעה עבירה בת מעצר וסבר כי יש צורך לבצע חיפוש בכלי רכב כדי לאתר את מבצע העבירה או קורבנה או כדי לאתר ראיה הקשורה בעבירה, רשאי הוא להורות לעכב את כלי הרכב ולערוך את החיפוש כאמור".

מלשון הסעיף עולה, כי מקור הסמכות החוקי העומד בבסיס סעיף זה הינו קיומו של חשד סביר מצדו של השוטר לביצועה עבירה בת מעצר.

ואולם, כפי שצוין לעיל, המקור החוקי אשר ביחס אליו נמצא כי עלה בידי המאשימה להציג מערכת ראיות ראשונית הינה קיומה של הסכמה מדעת מצד הנאשם לביצוע החיפוש.

לפיכך, לא מצאתי כי יש בביצוע החיפוש עובר לעיכוב הנאשם כדי להשליך על סוגיית חוקיות החיפוש.

סוף דבר:

לאור כל האמור לעיל, הנני דוחה כאמור את טענת הנאשם לפיה יש לזכותו על דרך של קבלת טענה של "אין להשיב לאשמה".

נקבע לשמיעת פרשת ההגנה ליום 2.7.14 שעה 12:30.

להודיע לצדדים.

ניתנה היום, כ"ו אייר תשע"ד, 26 מאי 2014, בהעדר הצדדים.